

Değerli TÜKSIAD Üyeleri,

Bültenimizin üçüncü, 2015 yılının ise ilk sayısı ile karşınızdayız.

Tarımsal üretimde rekor düşüşleriyle birlikte fiyatların arttığı ve satışlarımızın düştüğü bir yıl oldu 2014 bizim için. Bizler kötümserliğe kapılmayarak firmalarımızın rekabet güçlerini artıracak faaliyetler gerçekleştirmeye devam ettik.

2015 yılında da sektörümüzü geliştirecek faaliyetlerimize devam edeceğiz. Bu doğrultuda gerçekleştireceğimiz ilk faaliyet UR-GE Proje-miz kapsamında başlatacağımız 'İhracat Koçlu-ğu Danışmanlığı' olacak. 12 firmamızın dâhil ol-duğu danışmanlık programı kapsamında firma-larımıza özel ihracat stratejileri geliştirilerek bu stratejilere uygun eylemler gerçekleştirilecek. İkinci olarak, TÜBİTAK-MAM ile işbirliği hâlin-de yürüttüğümüz projemiz kapsamında Aralık ayı içinde tamamlanan yer fıstığı çalışmamızın sonuç raporunu sizlerle paylaşacağımız bir top-lanti organize edeceğiz.

Yılın ilk aylarında gerçekleştireceğimiz bu iki fa-liyetin yanında, üyesi olduğumuz Uluslararası Kuruyemiş ve Kuru Meyve Konseyi INC'nin ku-ruyemiş tüketimini artırmaya yönelik projelere hibe desteği verdiği program kapsamında bir başvuru hazırlıyorduk. Projemiz destek alma-ya hak kazanırsa yılın ikinci yarısında bu ka-pşamda bir dizi etkinlik düzenleyeceğiz.

Her sene Mayıs ayında gerçekleştirdiğimiz ve sektörümüz için olduğu kadar makine, ambalaj gibi destekleyici sektörlerimiz için de önemli bir etkinlik hâline gelen Genel Kurulumuzun hazırlıkları da hâlihazırda devam ediyor.

Bültenimizin üçüncü sayısında Ekim-Aralık dö-neminde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerin yanın-da, sektörden haberler, 2015 yılı etkinlik takvimi ve Dünya kuruyemiş ticareti istatistiklerine iliş-kin bilgilere yer verirken dosya konusu olarak fındık ve leblebiyi ele aldık.

Ekim 2014 sayımızda Rekolte Dergisi ile başlat-tığımız işbirliğine bu sayımızda da devam edi-yoruz, kendilerine bir kez daha teşekkür ediyor ve işbirliğimizin devam edeceğini umuyorum.

2015 yılının mutlu, sağlıklı, huzurlu ve bol ka-zançlı bir yıl olmasını dilerim.

Muammer ÇAPUTÇU

TÜKSIAD Yönetim Kurulu Başkanı

TÜKSIAD Yönetim Kurulu Niksar'da

TÜKSIAD Yönetim Kurulu 10-11 Ekim 2014 tarihlerinde üyemiz Yılmaz Kardeşler firmasının sahibi Nail YILMAZ'ın davetlisi olarak Niksar'ın Fidanları Kültür-Sanat ve Ceviz Festivali kapsamında gerçekleştirilen bir dizi etkinliğe katılım sağladı.

Niksar Belediyesi ve Yılmaz Kardeşler firması ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkin-lik kapsamında 10 Ekim Cuma günü düzenlenen Şiir Gecesi'nin ardından, 11 Ekim Cumartesi günü Fer Fidancılık'a ait ceviz bahçesi gezisi gerçekleştirildi, Niksar Ceviz Ürünleri Sergisi ziyaret edildi, son olarak da Ceviz Paneli'ne katılım sağlandı.

Başkanımız Muammer ÇAPUTÇU'nun cevizin kuruyemiş sanayi açısından değerlen-dirmesini yaptığı konuşmasının ardından, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Mü-hendisliği Bölümü Dekanı Prof. Dr. Ali KASAP'ın oturum başkanı olduğu Ceviz Paneli gerçekleştirildi. Panelde Prof. Dr. Seyit Mehmet ŞEN 'Cevizin Besin Değeri', Prof. Dr. Yaşar AKÇA ise 'Ceviz Yetiştiriciliğinin Niksar'a Ekonomik ve Sosyal Katkıları' konulu sunumlar gerçekleştirdiler.

Gezimiz kapsamında ayrıca Çorum'da üyemiz Gülşen Kuruyemiş'in Premium Store Mağazası ile Ünye'de Uslu Fındık'ın üretim tesisi de ziyaret edildi.

ÇİN İş Gezisi

Derneğimiz 25 Kasım-1 Aralık 2014 tarihleri arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Pekin ve Şanghay şehirlerine yönelik olarak bir iş gezisi gerçekleştirdi.

16 kişilik bir heyet olarak, KOSGEB desteğiyle gerçekleştirilen iş gezimiz kapsamında ilk olarak ANUGA Gıda Fuarı'nın düzenleyicisi KoelnMesse tarafından Pekin'de bu sene ilk defa düzenlenen World of Food Beijing Fuarı ziyaret edildi. Çin'in yaptığı gıda ithalatının yaklaşık 19 milyar dolarlık bölümü, ülkenin toplam ithalatının ise yaklaşık %45'ine sahip olan ve Pekin'in de içinde bulunduğu Kuzey Çin bölgesinde düzenlenen ilk gıda ihtisas fuarı olması itibarıyla önem arz eden fuar ziyaret edilerek katılımcılarımızın sektördeki eğilimleri tespit etmesi ve büyük oyuncuların kimler olduğuna ilişkin bilgi sahibi olması sağlandı.

Fuar'da Çin'in yer fıstığı üretim merkezi olan Qingdao bölgesinde yer alan birçok firma ile görüşüldü, bu firmalardan biri olan Ruizong Grup firmasının Laixi şehrinde yer alan fabrikasını ziyaret etmek üzere bir program yapıldı. 27 Kasım tarihinde gerçekleştirilen ziyarette %95 oranında ihra-

İhracat Genel Müdürü Veysel Parlak ile Toplantı

18 Aralık 2014 tarihinde Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Veysel PARLAK ile Yönetim Kurulu Başkanımız Muammer ÇAPUTÇU ve Proje Yöneticimiz Ceren TOPCU bir görüşme gerçekleştirdiler.

Derneğimizin Ekonomi Bakanlığı desteğiyle yürütmekte olduğu 'Kuruyemiş Sektörüne Yönelik Uluslararası Rekabet Yeteneğinin Geliştirilmesi Projesi'nden sorumlu uzman M. Emin TORUNOĞLU'nun da katıldığı görüşmede öncelikle UR-GE projemiz kapsamında gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmeyi planladığımız faaliyetler ile ilgili bilgiler Sayın Veysel PARLAK ile paylaşıldı ve değerlendirmelerde bulunuldu.

Daha sonra, Başkanımız Muammer ÇAPUTÇU tarafından sektörümüzün önemli ürünleri olan ay çekirdeği, kabak çekirdeği, leblebi, yer fıstığı gibi ürünlerle ilgili bir tanıtım grubu olmadığı ve dış pazarlarda bu ürünlerin yeterli tanı-

tımının yapılamadığı hususları dile getirildi. Sayın Genel Müdür, tanıtım grubu kurulmasının fayda sağlayabileceğini, bu hususta temaslarda bulunacağını belirtti.

Görüşme sırasında, son olarak Derneğimizin TÜBİTAK-MAM ile işbirliği hâlinde yürütmekte olduğu 'Yer fıstığı ve Ay çekirdeğinin Raf Ömrünün Belirlenmesi ve Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi' kapsamında ulaşılan önemli sonuçlardan biri olan tohumların acılaştırma eğiliminde olduğu ve acilen bir tohum ıslahı projesinin başlatılmasına ihtiyaç duyulduğu bilgisi paylaşılarak, Tanıtım Grubu kurulması hâlinde böyle bir ıslah projesinin Tanıtım Grubu tarafından gerçekleştirilebileceği değerlendirilmesinde bulunuldu.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

cata yönelik yer fıstığı üretimi yapan tesis gezildi ve firma sahibi James Chang ile bir toplantı gerçekleştirildi.

Program kapsamında ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Pekin Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği'nde bir toplantı gerçekleştirilerek Baş Ticaret Müşaviri M. Halil MADAZLI, Ticari Ataşe Serah KEKEÇ ve M. İlker Özdem'den sürekli olarak büyüyen ve tüketim alışkanlıkları değişen Çin pazarı, kuruyemiş sektörünün bu pazardaki durumu, bu pazara giriş yapmak isteyen Türk firmalarının dikkat etmeleri gerek hususlar gibi konularda bilgi alındı.

Müşavirlik yetkilileri Çin pazarına girmek isteyen kuruyemiş ve kuru meyve firmalarının fiyat odaklı rekabet edemeyeceklerini, üst ve üst-orta sınıfın tüketimine uygun, çekici ambalaja sahip, Çin pazarına özel geliştirilmiş marka ve ambalajlı ürünlerle bu pazara girmeleri gerektiğini vurgulayıp, bu pazara giriş için büyük ithalatçılarla işbirliği ya da güvenilir bir partner bulmanın önem arz ettiğini, bunun için de en uygun yerlerin prestijli gıda fuarları olduğunu belirttiler.

29 Kasım tarihinde Çin'in bir diğer büyük, ekonomik ve kültürel anlamda canlı şehri olan Şanghay'a hareket edildi. 30

Kasım günü Şanghay yakınlarında yer alan Xinshi şehrinde yer alan, özellikle kuru erik konusunda uzmanlaşmış, bunun yanında paketli kuru meyve ve kuruyemiş ürünleri de üreten Moganshan Gıda Fabrikası ziyaret edildi. Fabrika ziyareti sırasında ham maddelerin depolama, kurutma, işleme ve paketleme süreçleri yerinde gözlemlendikten sonra bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda katılımcılarımız tarafından eriğin ülkemizde kurutulmuş olarak tüketiminin yaygın olmadığı ve bu ürünün tanınması açısından ziyaretin faydalı olduğu belirtildi, kuru kayısı, üzüm, incir ve kuruyemişleri paketlemek üzere yerel firmalardan tedarik eden Moganshan firmasının katılımcı firmalarımızdan doğrudan ithalat yapabileceği, firmalarımız açısından Çin pazarına tanınan bir marka altında sunmanın fayda sağlayabileceği değerlendirilmesinde bulunuldu.

Çin İş Gezisi kapsamında gerçekleştirilen fuar ve fabrika ziyaretlerinin yanı sıra Dünya'nın en büyük savunma duvarı olan Çin Seddi, Pekin'de Tiananmen Meydanı ve Yasak Şehir, Şanghay'da ise Bund (Rıhtım) Bölgesi, Yu Bahçeleri, Oriental Pearl Tower (İnci Kulesi) ve Jade Buddha (Yeşim Buddha) Tapınağı ziyaret edildi.

TOBB Gıda Sanayi Meclisi Toplantısı

Derneğimizin üyesi olduğu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Gıda Sanayi Meclisi, İçecek Sanayi Meclisi ile ortak toplantısını 20 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirdi. Proje Yöneticimiz Ceren TOPCU'nun katılım sağladığı toplantı kapsamında 10. Kalkınma Planı'nın 'Öncelikli Dönüşüm Alanları'ndan biri olarak belirlenen ve Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen 'Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketlilik Hayat Programı (2014-2017)' gıda ve içecek sektörü açısından değerlendirilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'ndan Dr. Nazan YARDIM tarafından programa ilişkin bilgiler verilmiş; okul kantinlerinde satış yapılması uygun gıda ve içecekler; çocuklara yönelik pazarlama baskısının azaltılmasına yönelik RTÜK yönetmeliği gereği hazırlanan gıda maddeleri ve içecekler tablosu ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan yapılması istenen etiket düzenlemelerine yönelik öneriler gibi yakın zamanda

yayınlanarak yürürlüğe girmesi planlanan düzenlemeler katılımcılarla paylaşılmıştır.

Paylaşılan bilgiler arasında kuruyemiş sektörü açısından önem arz eden bir nokta bulunmaktadır. Okul kantinleri için yapılan düzenlemede üç kategori belirlenmiştir: 'satışı yapılamayacak ürünler', 'satışı belirlenen standartlara uygun olarak yapılabilecek ürünler' ve 'satışı yapılması tavsiye edilen ürünler'. Okul kantinlerinde satış yapılması uygun bulunan ve önerilen ürünlerin başında kaplamasız, soslanmamış, şeker ve tuz katkısız kuruyemiş ve kuru meyveler gelmektedir. Tüketim alışkanlıklarının belirlendiği yaşlar olan çocukluk döneminde bu ürünlerin tüketilmesi konusunda tavsiyede bulunulması sektörümüz açısından bir fırsat olarak değerlendirilip, hem firmalarımız tarafından yapılan bireysel pazarlama faaliyetlerinde hem de Derneğimiz tarafından gerçekleştirilecek ortak faaliyetlerde çocuk ve gençlere yönelik kampanyalar planlanabilir.

2015 Yılı İthalat Rejimi

Ekonomi Bakanlığı tarafından hazırlıkları yürütülen İthalat Rejimi'nin hazırlanması aşamasında, üretici veya ithalatçı şirketlerin, Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ile kamu kurum ve kuruluşlarının gümrük vergilerine yönelik talepleri ve görüşleri alınarak farklı kesimlerin hazırlık sürecine aktif olarak dâhil edilmesi amaçlandı.

Derneğimiz de bir STK olarak bu sürece sektörümüzün en önemli gündem maddelerinden biri olan badem, ceviz ve

kaju ithalatında uygulanan yüksek gümrük vergisi oranlarının %15'e düşürülmesi yönünde resmî görüş bildirerek dâhil oldu.

31 Aralık 2014 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren kararda söz konusu üç ürünümüzün ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranlarının değiştirilmediğini gördük. Sektörümüzün rekabet ortamını bozan bu hususun çözümü için TÜKSIAD çatısı altında çalışmalarımızın devam edeceğini belirtiyoruz.

2015 Yılı Fuar-Etkinlik Takvimi

Ülkemiz 2015 yılında üyesi olduğumuz Uluslararası Kuruyemiş ve Kuru Meyve Konseyi INC tarafından düzenlenecek olan Kuruyemiş ve Kuru Meyve Kongresi başta olmak üzere birçok uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapacak. Bu etkinlikleri ve 2015'te yurtdışında düzenlenecek sektörümüzle ilgili önde gelen diğer etkinlikleri ajandalarımıza not etmekte fayda var.

Fuar Adı	Tarih	Yer
ISM-Uluslararası Tatlı Gıdalar Fuarı	1-4 Şubat 2015	Köln/ALMANYA
Gulfood	8-12 Şubat 2015	Dubai/BAE
Prodexpo	9-13 Şubat 2015	Moskova/RUSYA
IBATECH Uluslararası Ekmek, Pasta Makineleri, Dondurma, Çikolata ve Teknolojileri Fuarı	5-8 Mart 2015	Ankara
FOTEG Gıda İşleme Teknolojileri Uluslararası İhtisas Fuarı	5-8 Mart 2015	İstanbul
Sial China	6-8 Mayıs 2015	Şanghay/ÇİN
Food Ingredients Gıda Bileşenleri Fuarı	13-15 Mayıs 2015	İstanbul
Pamukkale Gıda Sempozyumu III: 'Kurutulmuş ve Yarı Kurutulmuş Gıdalar'	13-15 Mayıs 2015	Denizli
Anufood Eurasia	14-16 Mayıs 2015	İstanbul
Snackex Uluslararası Çerez Gıdalar ve Kuru Yemişler Fuar ve Kongresi	10-11 Haziran 2015	İstanbul
INC Dünya Kuruyemiş ve Kuru Meyve Kongresi	22-24 Mayıs 2015	Antalya
World Food İstanbul	3-6 Eylül 2015	İstanbul
World Food Moscow	14-17 Eylül 2015	Moskova/RUSYA
Anuga	10-14 Ekim 2015	Köln/ALMANYA

Seçilmiş Ürünlerde Ülkelere Göre İhracat Miktarları* (Ton)

FINDIK				AY ÇEKİRDEĞİ				LEBLEBİ				ANTEP FISTIĞI			
#	Ülkeler	2013	2014 (11 aylık)	#	Ülkeler	2013	2014 (11 aylık)	#	Ülkeler	2013	2014 (11 aylık)	#	Ülkeler	2013	2014 (11 aylık)
1	İtalya	51.485	48.485	1	Rusya Fed.	7.857	5.356	1	İspanya	1.933	1.920	1	İtalya	1.163	386
2	Almanya	46.053	39.389	2	Tunus	3.887	3.419	2	Tunus	1.483	1.247	2	Almanya	851	439
3	Fransa	26.091	17.055	3	Irak	1.843	242	3	Yunanistan	1.453	1.423	3	Azerbaycan	469	266
4	İsviçre	9.124	8.252	4	Belarus	1.681	1.164	4	Almanya	764	749	4	Hong Kong	449	1
5	Kanada	8.968	8.191	5	Almanya	1.253	1.697	5	İtalya	682	675	5	Türkmenistan	395	126
6	Polonya	8.632	6.684	6	Suriye	914	513	6	İsrail	505	425	6	Suudi Arabistan	344	14
7	Rusya Fed.	7.429	5.090	7	Azerbaycan	617	745	7	Suriye	334	266	7	ABD	288	133
8	Hollanda	6.740	5.580	8	Bulgaristan	596	334	8	Lübnan	333	381	8	Mersin Srb. Blg.	242	36
9	Avusturya	6.589	6.125	9	Polonya	564	300	9	Ürdün	327	489	9	Irak	239	51
10	Ukrayna	5.913	2.680	10	İran	295	1	10	ABD	250	244	10	Tacikistan	233	115

* 2013 verilerine göre sıralanmıştır.

Kaynak: TÜİK

SOYCANOĞLU

SOYCAN TİC.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK AMB.PET.İNŞ.NAK.SAN.İÇ VE DIŞ.TİC.LTD.ŞTİ.

AY VE KABAK ÇEKİRDEĞİ NOHUT ALIM SATIM ELEME TESİSİ

Merkez : Başağaç Mah. Kırsaklı Yolu Üzeri Kümeevler No 11 BEYPAZARI / ANKARA
Şube : Kapullu Mahallesi No. 151 BEYPAZARI/ANKARA
Tel : 0312 766 70 59 Gsm : 0533 815 37 79 Fax : 0312 766 7006
e-posta:soycan.g@mynet.com

SEKTÖRDEN HABERLER

Kaliforniya Ceviz Komisyonu 2015 Tanıtım Çalışmaları Seminerleri

Dünya'nın en önemli ceviz üretim merkezlerinden biri olan Kaliforniya cevizinin uluslararası ticaretteki yerinin güçlendirilmesi ve tanıtımının yapılması amacıyla faaliyet gösteren Kaliforniya Ceviz Komisyonu Türkiye'yi de tanıtım yaptığı ülkeler arasına aldı.

Bu doğrultuda 2015 yılında gerçekleştirilecek bir dizi halkla ilişkiler ve medya etkinlikleri, yiyecek servisi ve perakende satış promosyonları ile sosyal medya etkinliklerinden oluşan tanıtım çalışmaları ise 11 Aralık'ta Gaziantep'te 16 Aralık'ta ise İstanbul'da gerçekleştirilen seminerlerle sektör temsilcileriyle paylaşıldı.

Seminerlerde tanıtım çalışmalarının yanında cevizin sağlığa olan faydaları ele alınıp, yönetici şefler tarafından cevizli tariflerin yapıldığı pişirme gösterileri de yapıldı.

Kaliforniya Badem Raporu

Kaliforniya Badem Kurulu tarafından Aralık ayı başında yayınlanan 'Kaliforniya Badem Raporu'ndan dikkat çeken bilgiler aşağıda özetlenmektedir:

- Yalnızca Kasım ayında yaklaşık 65.998 ton badem sevkiyatı gerçekleştirilmiştir. Bu miktar 2013 yılının aynı döneminde yaklaşık 89.993 ton olarak gerçekleşmiş olup, %26,7'lik bir azalma söz konusudur.
- 2014 yılının başından Kasım ayı sonuna kadar ise toplam 296.649 ton sevkiyat gerçekleştirilirken, bu tutar 2013 yılında 341.101 ton olarak gerçekleşmiş olup 11 aylık toplam sevkiyatlarda %12,92'lik bir azalma görülmüştür.
- Bölgesel bir inceleme yapıldığında Asya ve Avrupa'ya olan sevkiyatlarda %33, Ortadoğu'ya olan sevkiyatlarda ise %41 gibi yüksek oranlarda azalma görülmüştür. Bu durumun temel sebebi fiyatlardaki artış ve bu artışın Dünya pazarında

henüz kabul edilememiş olmasıdır. Avrupa'ya yapılan sevkiyatlardaki düşüş ise İspanya'da 2014 yılı rekoltesi ve ürün kalitesinin yüksek olması ve Avrupa'nın badem ihtiyacının İspanya tarafından karşılanmasıyla açıklanmıştır.

- Seçilmiş bazı ülkelere yapılan sevkiyatlardaki azalma oranları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Ülke	Azalma Oranı
ABD	%1,45
İspanya	%30
Almanya	%4
Çin	%42
Birleşik Arap Emirlikleri	%13
Türkiye	%43

nazdem
İNCİR

www.nazdemincir.com
Tel: +90 256 315 33 55 Faks: +90 256 315 33 35
info@nazdemincir.com

"Yaşam Vadisinden"

2014 Yılı'nın Ardından **Fındık** Sektörünün Değerlendirilmesi

Mustafa USLU

Uslu Fındık Yönetim Kurulu Üyesi
Ünye Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı

Karadeniz Bölgesi'nin ve ülkemizin önemli bir tarım ve ihracat ürünü olan fındık, özellikle Karadeniz insanı için vazgeçilmez bir geçim kaynağıdır. Uzun yıllardır fındık üreten ve bu sayede geçimini sağlayan Karadenizliler zaman içerisinde fındık ürününü işleyerek ihraç etmeye başlamış ve ülkemize önemli bir döviz girdisi sağlayan bir ürün olma özelliği kazandırmıştır.

Fındık ürünü özel bir ilgi ve özen isteyen bir üründür. Fındık hasadı, işlenmesi ve pazarlanması gibi aşamalardan oluşan süreçte oluşan maliyetler, piyasa şartları ve arz-talep dengesi fındık fiyatlarına yön vermekte ve piyasa şekillenmektedir. Her yıl Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkilileri tarafından sezon öncesi çötanak sayımı yapılarak gelecek yıla ilgili rekolte tahminleri yapılmaktadır. Bu tahminler fındık piyasasında rol alan aktörler için belirleyici olup, fiyatlar buna göre belirlenmekte ve ticaret bu verilere göre düzenlenmektedir. Yapılan rekolte tahminlerinde az-çok yanlışlar olsa da (2014 yılında yapılan tahminlerde yanlış payı % 11 ile % 38 arasında farklılık göstermiştir) TZOB dışında yapılan tahminlerin genellikle gerçekleşen üretim rakamları ile örtüştüğü görülmektedir.

2014 yılı rekolte tahminlerine baktığımızda; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın 412 bin ton, TZOB'un 371 bin ton, İhracatçıları Birliği'nin 514 bin ton olarak rekolte tahmini açıkladığını görmekteyiz. Yapılan tahminler arasında farklılıklar olmakla birlikte tüm tahminlerin 2013 yılına göre bir gerileme öngördüğünü görüyoruz. Aslında 2014 yılının fındıkta 'var yılı' olmasından dolayı rekoltenin yüksek olması bekleniyordu. Ancak Doğu Karadeniz bölgesinde 29-30 Mart gecesi yaşanan don olayı özellikle bu bölgede rekoltenin düşük olmasına neden oldu. 2014 yılı ihracat rakamlarına baktığımızda ise tüm olumsuzluklara rağmen olumlu bir gidişat olduğunu görüyoruz. Fındık ihracat rakamları yılbaşına yaklaştığımız günlerde 1 milyar dolara yaklaştı. Yeni sezona kadar 220 bin ton iç fındık ihracatı gerçekleşeceğinden tüm kesimler emin. Bu ülkemiz adına 2 milyar doları aşkın ihracat anlamına geliyor. Tüm zorluklara ve haksızlıklara rağmen dünyanın 120'den fazla ülkesine fındık ihracatı yapan, ülkemize her yıl 2 milyar doları aşkın döviz girdisi sağlayan Türk fındık sanayicileri ve ihracatçıları 50 bin aileye iş ve aş sağlıyor. Türk fındık sanayicisi güçlü ve saygın bir yapıdan oluşmakta olup değeri takdir edilmelidir.

Ülkemizde fındıkta ihracat değil üretim sorunu olduğu gerçeğini acilen görerek ülkemiz fındık dikim sahalarında verimi ve kaliteyi acilen artırmalıyız. Ordu-Giresun illeri başta olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesi'nin ekonomisi büyük ölçüde

findığa bağımlı olduğundan dekar başına destekler artırılarak bu desteklerin üretimi ve verimi artırmak amacıyla kullanılmasını sağlamalıyız. Bütün bunlar yapılabılırsa ülkemiz fındık üretimi istenilen seviyede gerçekleşecektir. Eğer kamu kesimi tarafından verimliliği artırmak için gereken önlemler alınmaz ve destekler verilmezse haklı olarak fındık dikim sahaları, bahçeleri profesyonel şirketler tarafından kiralama yoluyla alınarak üretimi artırma çalışmaları yapılacaktır.

Türkiye Dünya'nın en fazla fındık üreten ve Dünya fındık ihtiyacının %75'ine cevap veren lider ülkesi konumundadır. 2014 yılında ihracata yetecek fındık vardır. Yeni sezon, yani 2015 yılı ile ilgili bir değerlendirme yapacak olursak, fındık püsküllerinin şimdilik iyi gözüküğünü ve hava koşullarının da şu an için gayet olumlu gittiğini görmekteyiz. İnşallah 2015 yılı rekoltenin bol olduğu, ihracatta istikrarın devam ettiği ve insanlarımızın daha fazla kazanç sağladığı bir yıl olur.

Uslu Fındık
uslufindik.com.tr

Sahil Köyü Tepe Mahallesi Cürü Mevkii No :1
TEL : +90 452 342 46 56 FAX : +90 452 342 43 63
ÜNYE / ORDU

İSTANBUL ŞUBE :
Mega center Toptancılar Sitesi C-35 Blok
NO: 353 Bayrampaşa / İSTANBUL
TEL : 0 212 640 88 55

ANKARA ŞUBE :
Gimat 11. BLOK NO: 273/2
Macunköy / ANKARA
GSM : 0 533 439 90 17

Dosya Konusu: **Leblebi**

Nuri KARAKAYA
Karakaya Kuruyemiş

Leblebi nohutun kavrulmasıyla üretilen bir çeşit kuruyemiştir. İlk defa Şeyh Murat Gazi tarafından nohutun ısıtılıp bekletilmesi ile 1370-1390 yıllarında bulunmuştur. En bilinen türleri beyaz leblebi ve sarı leblebidir.

Leblebi, kuruyemiş denince akla ilk gelen ürünlerden biri olmasına rağmen, raf ömrüyle ilgili sıkıntılar ve tüketicilerin özellikle kavurma sonrası sıcaklığıyla beraber satıldığında lezzetli bulmaları nedeniyle cazibesini görece yitirmiştir.

Türkiye’de üretilen nohutun yaklaşık yüzde 20’si leblebi üretiminde kullanılmakta olup Türkiye’deki yıllık leblebi üretimi yaklaşık 40 bin ton civarındadır. Leblebi pazarının yüzde 80’i Denizli’de bulunmaktadır.

Son 4-5 sene içerisinde değişen iklim koşulları, yağmur miktarı ve sıcakların zamanının değişmesi, üretimde kullanılan nohut kalitesini %30'lara düşürdü. Bahsettiğim nedenlerle çiftçiler ekim zamanı konusunda sıkıntılar yaşamaya başladı. Erken ekimle beraber yabancı ot problemiyle karşı karşıya kalındı.

Nohut ekiminde karşılaşılan yabancı ot, döllenme, don olayları, 'ülker vurgunu' ya da 'bulut çalgını' diye adlandırılan sebeplerden dolayı nohutun verim ve kalitesindeki düşüşler nohut fiyatlarında, bunla bağlantılı olarak da leblebi fiyatlarında artışa neden oldu.

Önümüzdeki yıllarda leblebi için işlenecek nohut üretimi açısından sıkıntılar yaşanacağını tahmin ediyoruz. Şu anda nohut üretimini büyük ölçüde orta yaş ve üzeri kişiler üstlenmektedir. Bu ürünün geleceği açısından gençlerin tarıma teşviki önem arz etmektedir.

Çiftçilere eğitim verilmeli...

Gerek iklim şartlarının, gerekse toprağın ve tohumunun yapısının değişmesi ile çiftçilerin de akıllarındaki soru işaretleri artıyor. Bu soru işaretlerinin çözüme ulaşması ve daha verimli ürün yetiştirilmesi için de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na çiftçilere eğitim vermek ve onları bilinçlendirmek ve sanayinin talebini karşılayacak kalite ve verimlilik düzeyinde ürün yetiştirilmesi amacıyla büyük iş düşüyor.

Seçilmiş Leblebi Türlerinin İşlem Gördükleri Fiyatlar ve Miktarları*

Maddelerin Cins ve Nev'ileri	En Düşük Fiyat	En Yüksek Fiyat	Ortalama Fiyat	Miktarı	Birim	Tutar	İşlem Sayısı
Leblebi Beyaz (Paketlenmiş)	4,33	11,63	6,98	79.240,00	kg	553.270,04	28
Leblebi Beyaz (8,50 mm)	2,60	4,00	3,63	208.121,00	kg	755.092,65	83
Leblebi Beyaz (9 mm)	5,74	7,50	6,30	849.890,00	kg	5.350.465,56	145
Leblebi Beyaz (9+9,50 mm)	3,10	5,80	4,66	1.332.746,00	kg	6.209.854,56	265
Leblebi Sarı (Paketlenmiş)	6,20	11,63	7,09	610.801,00	kg	4.327.992,71	43
Leblebi Sarı (8 mm)	1,30	1,90	1,60	59.475,71	kg	94.978,50	29
Leblebi Sarı (8,50 mm)	1,80	3,00	2,68	398.908,72	kg	1.070.176,50	153
Leblebi Sarı (9 mm)	2,70	5,45	3,56	2.191.688,65	kg	7.805.226,95	696
Leblebi Sarı (9,50 mm)	3,30	5,00	4,69	1.902.667,00	kg	8.928.300,52	399
Leblebi Sarı (9,75 mm)	4,70	6,00	5,48	2.651.695,86	kg	14.543.278,37	602
Leblebi Sarı (10 mm)	5,95	8,00	6,47	3.167.675,10	kg	20.479.895,47	713

* 01.01.2014-31.12.2014 tarihleri arasındaki verileri kapsamaktadır.

Kaynak: T.C. Denizli Ticaret Borsası Yıllık Borsa Bülteni (2014)

